

Phytoecia nigricornis

Gullrisbock

Skalbaggar, Långhorningar



NE NA LC DD NT **VU** EN CR RE

Sårbar (VU)
B2ab(iii)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Cerambycidae (långhorningar), **Släkte:** *Phytoecia*, **Art:** *Phytoecia nigricornis* - gullrisbock (Fabricius, 1781) **Synonymer:**

Kännetecken

En långsmal, cylindriskt byggd art med en kroppslängd av 7–12 mm och antenner som är ungefär lika långa som kroppen. Färgen är svart, men kroppen är täckt av en tät, grå behåring som på halskölden bildar tre vita längsränder.

Utbredning och status

Påträffad i Skåne, Blekinge och Östergötland. Närmast i Finland och Baltikum samt i Mellan- och Sydeuropa.

Ekologi

Larvutvecklingen sker i rotbasen av gullris (*Solidago virgaurea*) på torra, öppna marker (bl.a. i kanten av grustag). Utomlands är arten även funnen på renfana (*Tanacetum vulgare*), prästkrage (*Leucanthemum vulgare*) och gråbo (*Artemisia vulgaris*). Larvutvecklingen är ettårig och sker i nedersta stam- och översta rot delen. Den fullvuxna larven övervintrar i rothalsen på växten och förpuppar sig i maj. Den nykläckta skalbaggen påträffas i juni och juli sittande på de framväxande bladen.

Hot

Det främsta hotet mot gullrisbocken är att torrängar växer igen med buskar och träd så att värdväxterna skuggas ut eller att områdena exploateras för vägar och byggnadsverksamhet.

Åtgärder

Torrängar, grustag och förmodligen även vägkanter med gullris, prästkragar, gråbo och renfana bör skyddas från igenväxning. Huruvida arten tål betning borde undersökas. En noggrannare inventering av artens utbredning i Sydsverige borde likaså genomföras.

Naturvård

Åtgärdsprogram: Fastställt

Litteratur

- Bilý, S. & Mehl, O. 1989. Longhorn Beetles (Coleoptera, Cerambycidae) of Fennoscandia and Denmark. *Fauna Ent. Scand. Vol. 22*: 165–166.
- Butovitsch, V. 1939. Zur Kenntnis der Paarung, Eiablage, und Ernährung der Cerambyciden. *Ent. Tidskr. 60*: 214, 230, 233, 250.
- Rydh, I. 1980. Nyfynd av skalbaggar i Blekinge. 3. *Ent. Tidskr. 101*: 157.
- Sundholm, A. 1950. Några intressanta skalbaggar från Blekinge. (Col). *Opusc. Ent. 15*: 208.

Författare

Bengt Ehnström 1999. © ArtDatabanken, SLU 2006.